

**Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo**

**VODNIK TEKMOVANJA S PODROČJA ANGLEŠČINE
ZA UČENKE IN UČENCE
8. IN 9. RAZREDA OSNOVNE ŠOLE**

šolsko leto 2022/23

Državna tekmovalna komisija za angleščino, oktober 2022

Vsebina

1. OPREDELITEV IN CILJI TEKMOVANJA	2
2. STOPNJE TEKMOVANJA.....	2
2.1 ŠOLSKA STOPNJA TEKMOVANJA	3
2.2 DRŽAVNA STOPNJA TEKMOVANJA	4
3. VLOGA MENTORJEV TEKMOVANJA	4
4. SHEMA TEKMOVALNIH POL V 8. IN 9. RAZREDU	5
4.1 Bralno razumevanje	6
4.2 Raba jezika	7
4.3 Pisno sporočanje	7
5. OBRAVNAVA KNJIŽEVNEGA DELA – 9. RAZRED	8
6. VIRI, LITERATURA	10

1. OPREDELITEV IN CILJI TEKMOVANJA

Tekmovanje s področja angleščine je namenjeno učenkam in učencem 8. in 9. razreda osnovne šole.

Cilji tekmovanja so:

- spodbujanje učencev k doseganju višje ravni znanja angleščine,
- spodbujanje učencev k temeljitejšemu, bolj poglobljenemu in samostojnejšemu učenju na osnovi razpoložljivih virov,
- spodbujanje učencev k branju leposlovja v angleščini,
- spodbujanje kreativnosti in medkulturne ozaveščenosti ter
- odkrivanje nadarjenih za tuje jezike.

Tekmovanje je povezano z [učnim načrtom](#) za predmet angleščina v osnovni šoli in se izvaja v dveh tekmovalnih skupinah kot selekcijsko tekmovanje.

Aktualne informacije o tekmovanju s področja angleščine v 8. in 9. r. so objavljene na spletni strani Zavoda RS za šolstvo – Tekmovanja – [Angleščina](#) ter v spletni učilnici [ŠS-Angleščina študijska-OŠ](#), zavihek *Tekmovanje 2022/23*. Aktualna obvestila o tekmovanju se lahko objavijo tudi v forumu spletne učilnice in/ali pošljejo mentorjem tekmovalcev oz. vodjem tekmovanja na šoli prek strežnika DMFA.

V primeru vsebinskih vprašanj, povezanih s tekmovanjem s področja angleščine v 8. in 9. r., se obrnite na go. Majo Kovačič, predsednico Državne tekmovalne komisije in koordinatrico tekmovanja (maja.kovacic@zrss.si), v primeru vprašanj, ki se nanašajo na strežnik DMFA (gesla za vstop, prijava tekmovalcev na strežnik, tisk in pošiljanje priznanj, izdaja potrdil za mentorje), pa na administratorja strežnika DMFA na infoserver@dmfa.si.

2. STOPNJE TEKMOVANJA

Tekmovanje poteka na dveh stopnjah: šolska stopnja poteka na šoli, na kateri je tekmovalec prijavljen, državna pa na enem ali več središčih/šolah.

Tekmovalni poli sta za posamezni tekmovalni skupini različni, tako da učenci posameznih tekmovalnih skupin tekmujejo med seboj (npr. učenci 8. razreda tekmujejo z vrstniki, enako velja tudi za učence 9. razreda).

Posamezne stopnje tekmovanja bodo v šolskem letu 2022/23 izvedene:

- šolska stopnja za učence 8. in 9. razreda: **torek, 22. 11. 2022, ob 13.00.**
- državna stopnja za učence 8. in 9. razreda: **četrtek, 30. 3. 2023, ob 14.00.**

8. razred: tematsko področje na **državni** stopnji tekmovanja: **“Changes make the world go round.”**

9. razred: knjižna predloga na **državni** stopnji tekmovanja: **John Green: *Turtles All the Way Down*** (knjižne predloge ni na šolski in državni stopnji v 8. razredu ter na šolski stopnji v 9. razredu).

2.1 ŠOLSKA STOPNJA TEKMOVANJA

Na šolsko stopnjo tekmovanja se tekmovalci prijavijo pri mentorju tekmovanja na šoli.

Pred tekmovanjem je potrebno:

- **aktivirati geslo**, ki ste ga prejeli na šole (<https://www.dmfa.si/InfoServer/>),
- na strežniku vpisati **komisijo tekmovanja** (predsednika in člane šolske tekmovalne komisije imenuje ravnatelj – naloge le-teh so opredeljene v 23. in 24. členu [Pravilnika o tekmovanju učencev 8. in 9. razreda osnovne šole s področja angleščine](#); menjavo vodje tekmovanja na šoli ureja ravnatelj (meni *O šoli*); pomočnika vodje tekmovanja pa določi vodja tekmovanja (meni *Tekmovanje*)),
- **odločiti o pravici do udeležbe** na tekmovanju v skladu s 6. členom *Pravilnika*; v primeru, da je tekmovalec **učenec s posebnimi potrebami**, šolska tekmovalna komisija ravna v skladu s 6. členom *Pravilnika*,
- **vpisati tekmovalce** na seznam (če so že tekmovali, so že na strežniku) oz. preveriti sezname, če ste tekmovalce že vpisali; prijava tekmovalcev je možna od 25. 10. 2022 do 21. 11. 2022 do 12.00; izbira prilagoditev za slepe in slabovidne je možna do 8. 11. 2022;
- **natisniti izjave** za tekmovalce in na strežniku **evidentirati vrnjene podpisane izjave**,
- pregledati in dopolniti **seznam učiteljev**, ki bodo sodelovali pri strokovnem in izvedbenem delu šolske stopnje tekmovanja (šolska tekmovalna komisija, nadzorni učitelji ...),
- en delovni dan pred tekmovanjem s strežnika prenesti tekmovalni poli za 8. in 9. r. ter natisniti/razmnožiti zadostno število **izvodov** za tekmovalce posameznega razreda (za tajnost fotokopiranja/tiskanja tekmovalnih pol poskrbi predsednik šolske tekmovalne komisije v sodelovanju z ravnateljem).

Šolske tekmovalne komisije pri izvedbi šolske stopnje tekmovanja upoštevajo časovnico, ki je razvidna na strežniku DMFA. Vse tekmovalne komisije so odgovorne za **tajnost** nalog do začetka tekmovanja in za **anonimnost dosežkov** vseh tekmovalcev do objave le-teh.

Po tekmovanju predsednik šolske tekmovalne komisije:

- **s strežnika prenese navodila za vrednotenje; ocenjevalci ovrednotijo** naloge v skladu z merili za vrednotenje (priporočamo izvedbo moderacije in dvojno ocenjevanje pisnih sestavkov); vodja šolske stopnje tekmovanja od 21. 11. do 6. 12. 2022 spremlja tudi forum na strežniku DMFA – dileme, vprašanja, objavo morebitnih dodatnih, še sprejemljivih rešitev (vprašanja v tekmovalnem forumu lahko zastavlja do 3. 12. 2022),
- vnese **rezultate** oz. dosežke na strežnik DMFA v skladu s časovnico, saj po preteku tega časa naknadni vnosi niso več možni (rezultate lahko vnaša tudi pomočnik vodje tekmovanja),
- **omogoči vpogled** v vrednotenje tekmovalnih nalog Državni tekmovalni komisiji tako, da jih v skladu z zahtevo Državne tekmovalne komisije skenira in **naloži na strežnik DMFA**,
- na strežniku DMFA **evidentira nadzornega učitelja in učitelja ocenjevalca** za državno stopnjo tekmovanja,
- **arhivira** tekmovalno dokumentacijo ter hrani izdelke šolske stopnje tekmovanja do konca šolskega leta (31. 8. 2023).

2.2 DRŽAVNA STOPNJA TEKMOVANJA

Državne stopnje tekmovanja se lahko udeleži do 500 najboljših tekmovalcev iz 8. in 9. razreda s šolske stopnje tekmovanja. Imena izbranih udeležencev državne stopnje tekmovanja lahko šole oz. tekmovalci vidijo na informacijskem strežniku.

Državno tekmovanje poteka v več središčih/šolah v skladu s časovnico na strežniku DMFA, šole gostiteljice (lokacije državne stopnje tekmovanja) bodo objavljene naknadno.

3. VLOGA MENTORJEV TEKMOVANJA

Priprave na tekmovanje potekajo v različnih oblikah: v okviru rednega pouka, dodatnega pouka, krožka oz. interesne dejavnosti in tudi kot samostojno delo ipd.

V času priprav se tekmovalci seznanijo s strukturo tekmovalnih pol in tipi nalog:

- reševanje tekmovalnih pol preteklih let,
- seznanitev s kriteriji/opisniki za vrednotenje pisnih sestavkov,
- skupen ogled primerov dobrih pisnih sestavkov preteklih tekmovanj,
- pisanje pisnih sestavkov s povratno informacijo učitelja mentorja in/ali sovrstnikov,
- samovrednotenje pisnih sestavkov s pomočjo kriterijev z opisniki, pri čemer je pomembno, da učenci vključijo vse iztočnice in da jih tudi razvijejo oz. podkrepijo s primeri ...

Priporočila za pripravo udeležencev na tekmovanje:

- povezovanje pouka/učenja s pripravami na tekmovanje,
- razvijanje vseh področij/zmožnosti,
- razvijanje strategij (npr. branje navodil, reševanje različnih tipov nalog),
- razvijanje prvin kritičnega mišljenja, oblikovanje in izražanje stališč, mnenj, argumentiranje – višje kognitivne ravni (povezava nalog – iztočnic s primeri realizacije iz sestavkov oz. odlomkov),
- vnašanje elementov formativnega spremljanja (določanje namenov učenja, meril/kriterijev uspešnosti, samovrednotenje, vrstniško vrednotenje, podajanje in sprejemanje povratne informacije) – vzgoja čim bolj samostojnih učencev ...

Kar zadeva delo učiteljev mentorjev v procesu priprave učencev na tekmovanje, vidimo njihovo vlogo ne zgolj v »podajalcih snovi«, temveč v usmerjanju učencev pri njihovem sicer vodenem, vendar samostojnem delu. Pri tem imamo v mislih delo z viri, uporabo sodobne računalniške tehnologije, sodelovalno učenje ipd. ter na podlagi pridobljenih podatkov oblikovanje lastnega mnenja.

Učiteljem mentorjem svetujemo tudi uporabo različnih instrumentov spremljanja učenčevega napredka (npr. portfolio).

Učitelji mentorji so dolžni nuditi tekmovalcem strokovno pomoč in aktualne informacije do objave uradnih rezultatov na obeh stopnjah tekmovanja.

4. SHEMA TEKMOVALNIH POL V 8. IN 9. RAZREDU

Tekmovalne naloge na obeh stopnjah tekmovanja (šolski in državni) v 8. in 9. r. izhajajo iz [učnega načrta](#) za angleščino v osnovni šoli (2016) ter preverjajo bralno razumevanje, rabo jezika in pisno sporočanje.

Tematika navedenih nalog je **na šolski stopnji v 8. in 9. razreda** splošna in aktualna.

Tekmovalne naloge **na državni stopnji** za tekmovalce **8. razreda** v šolskem letu 2022/2023 izhajajo iz širšega tematskega področja: "*Changes make the world go round*". Pisni sestavek v 8. razredu na državni stopnji izhaja iz umetnostnega ali neumetnostnega besedila, objavljenega v tekmovalni poli na državni stopnji.

Tekmovalne naloge **na državni stopnji** za tekmovalce **9. razreda** v šolskem letu 2022/23 temeljijo na knjižni predlogi *Turtles All the Way Down* avtorja Johna Greena.

V smislu spodbujanja kreativnosti in medkulturne ozaveščenosti so tekmovalne naloge oblikovane tako, da na šolski stopnji v 8. in 9. razredu spodbujajo zdravo tekmovalnost in poleg popularizacije služijo tudi selekciji, na državni stopnji v 9. razredu pa so tekmovalne naloge zasnovane na književnem delu, s čimer spodbujamo branje leposlovja v angleščini.

Pisno sporočanje je med daleč najbolj zahtevnimi zmožnostmi, saj zahteva poznavanje in uporabo besedišča, slovničnih struktur, kakor tudi zmožnost koherentnega pisanja na ravni odstavka in sestavka. Od tekmovalcev pričakujemo, da bodo pisali tudi kreativno.

Vse zgoraj naštetu so sicer cilji, ki so predvideni na področju razvijanja pisnega sporočanja v zadnjem triletnem osnovne šole, vendar naloge takšnega tipa na državni stopnji v 9. razredu pomenijo nadgradnjo učnega načrta, saj pisanje na osnovi literarne predloge v osnovni šoli ni predvideno.

Arhiv tekmovalnih nalog je dostopen na [spletni strani tekmovanja](#):

- [8. in 9. r.: šolsko leto 2021/22](#)
- [9. r.: šolsko leto 2020/21](#)
- [9. r.: šolska leta 2010/11-2019/20](#)
- [8. r. \(2016/17-2020/21; IATEFL\)](#)

Shema tekmovalne pole na šolski stopnji v 8. in 9. razredu (5 nalog)

področje/zmožnost	opis naloge	število nalog
bralno razumevanje	naloge, ki preverjajo učenčeve zmožnosti branja in bralnega razumevanja	2
raba jezika	naloge, ki preverjajo poznavanje in rabo slovnice ter besedišča	2
pisno sporočanje	naloge, ki preverjajo učenčevo zmožnost pisnega sporočanja	1

Shema tekmovalne pole na državni stopnji v 8. in 9. razredu (5 nalog)

področje/zmožnost	opis naloge	število nalog
bralno razumevanje	naloge, ki preverjajo učenčeve zmožnosti branja in bralnega razumevanja	2
raba jezika	naloge, ki preverjajo poznavanje in rabo slovnice ter besedišča	2
pisno sporočanje	naloge, ki preverjajo učenčevo zmožnost pisnega sporočanja	1

4.1 Bralno razumevanje

Z nalogami bralnega razumevanja učenci pokažejo, da razumejo avtentična ali delno prilagojena besedila v angleščini.

Navodila za reševanje nalog bralnega razumevanja so v angleščini. Vsaka naloga vsebuje rešen primer, ki služi kot zgled za reševanje naloge. Tekmovalci ne uporabljajo slovarjev.

Viri besedil za naloge na šolski in državni stopnji za 8. in 9. r. so: časopisi, najstniške revije, prospekti, knjige, avtorska besedila, spletni viri itd.

Besedila so informativna, pripovedna in opisna. Okvirna dolžina besedil za preverjanje bralnega razumevanja, ki so ustrezno členjena in jasno strukturirana, je od 200 do 500 besed.

Vrste besedil:

- krajše pripovedi, zgodbe, basni, pravljice, anekdote,
- kratki življenjepisi,
- intervjuji, dialogi,
- zasebna in javna sporočila, pisma,
- poročila o dogodkih in dejavnostih,
- opisi dogodkov, dejavnosti, oseb, prostora, kraja, države, poti ali smeri, pojava in predmeta,
- obvestila, oglasi, recepti, navodila, nasveti,
- članki iz mladinskih časopisov na določeno temo,
- poljudnoznanstveni članki,
- besedila s spleta ...

Dejavnosti tekmovalcev/tipi nalog:

- odgovarjanje na vprašanja (npr. kratki odgovori),
- izbirni tip nalog (npr. izbira rešitev med tremi ali štirimi možnostmi),
- povezovanje besedila/delov besedila z naslovom ali sliko,
- razvrščanje in urejanje povedi ali odstavkov,
- dopolnjevanje besedila (z naborom ali brez),
- upoštevanje navodil (iskanje poti na zemljevidu ...),
- izpolnjevanje obrazca/tabele,
- izpisovanje podatkov/dopolnjevanje podatkov v tabeli ...

4.2 Raba jezika

V tem delu tekmovalne pole se preverja zmožnost rabe jezikovnih zakonitosti ter bogastvo besedišča in ustreznost njegove rabe.

Navodila za reševanje so v angleščini. Vsaka naloga vsebuje rešen primer, ki služi kot zgled za reševanje naloge. Tekmovalci ne uporabljajo slovarjev.

Viri besedil za naloge na šolski in državni stopnji za 8. in 9. r. so: časopisi, najstniške revije, prospekti, knjige, avtorska besedila, spletni viri itd.

Besedila so informativna, pripovedna in opisna. Okvirna dolžina besedil za preverjanje bralnega razumevanja, ki so ustrezno členjena in jasno strukturirana, je od 200 do 500 besed.

Vrste besedil:

- krajše pripovedi, zgodbe, basni, pravljice, anekdote,
- kratki življenjepisi,
- intervjuji, dialogi,
- zasebna in javna sporočila, pisma,
- poročila o dogodkih in dejavnostih,
- opisi dogodkov, dejavnosti, oseb, prostora, kraja, države, poti ali smeri, pojava in predmeta,
- obvestila, oglasi, recepti, navodila, nasveti,
- članki iz mladinskih časopisov na določeno temo,
- poljudnoznanstveni članki,
- besedila s spleta ...

Dejavnosti tekmovalcev/tipi nalog:

- urejanje delov povedi,
- izbirni tip nalog (npr. izbira rešitev med tremi ali štirimi možnostmi),
- besedilo z vrzelmi (z danim naborom besed ali brez),
- povezovanje delov povedi ...

4.3 Pisno sporočanje

Z nalogami pisnega sporočanja se preverja zmožnost tvorjenja pisnega besedila v angleščini. Tekmovalci pišejo s pomočjo iztočnic in samostojno ustvarjajo svoja besedila (kreativno pisanje).

Navodila za pisanje pisnega sestavka so v angleščini. Običajno so podane tri iztočnice, ki jih tekmovalci upoštevajo pri pisanju sestavka. Tekmovalci ne uporabljajo slovarjev.

Tekmovalci v 8. razredu napišejo pisni sestavek glede na prebrano izhodiščno umetnostno ali neumetnostno besedilo v tekmovalni poli.

Tekmovalci v 9. razredu napišejo pisni sestavek na podlagi prebranega književnega dela, ki ga berejo v izvorniku.

Učenci tvorijo:

- (elektronsko) sporočilo,
- neuradno pismo,
- opis osebe, dogodka, kraja itd.,
- kratko pripoved, zgodbo,
- blog,
- dnevniški zapis,
- intervju,
- prispevek v časopisu/na spletu ...

V nalogi se določijo:

- sporočilni namen,
- dolžina besedila in
- merila za vrednotenje (vsebina, besedišče in pravopis, slovnica, zgradba).

Ključni poudarki pri pisanju pisnih sestavkov:

- natančno branje navodil, razumevanje naloge in njenih zahtev,
- zapis ključnih besed/idej/opomnikov/miselnega vzorca (kaj naloga zahteva – vsebina literarnega dela, lastne izkušnje) – z dobrim načrtom se izognemo izpuščanju pomembne vsebine (npr. cele iztočnice ali njenega dela), dodatnim popravkom, dopolnilom itd., ki otežujejo branje, ponavljanju, dolgovezenju in besedičenju ipd.,
- tvorjenje pisnega osnutka.

Obravnava izbrane teme in procesno pisanje:

- dejavnosti **pred** pisanjem,
 - (i)zbiranje idej, zamisli,
 - zbiranje informacij, podatkov,
- dejavnosti **pisanja** (ang. *composing*),
 - prvi osnutek; namen besedila, naslovniki, slog ...
- dejavnosti **po** pisanju (ang. *editing*):
 - *pregledovanje* in *izboljševanje*: vsebine sestavka, zgradbe in sloga, jezika (slovnica, besedišče ...), *pravopisa* itd.

5. OBRAVNAVA KNJIŽEVNEGA DELA – 9. RAZRED

Državna tekmovalna komisija je s pozivom k prijavi udeležencev na tekmovanje s področja angleščine (2022/23) objavila tudi naslov književnega dela Johna Greena, in sicer *Turtles All the Way Down*. **Tekmovalci berejo delo v izvorniku.**

Pisanje pisnega sestavka na podlagi izhodiščnega književnega dela učencem omogoča osebno vrednotenje in razvijanje zmožnosti utemeljevanja lastnega razumevanja.

Predlogi za obravnavo:

1. **Samostojno delo:** tekmovalci preberejo književno delo (izvirnik) in napišejo pisni sestavek na eno izmed tem, ki jo predlaga učitelj mentor.

2. Delo v paru/skupini: tekmovalci ob pomoči mentorja sodelujejo v vodenem razgovoru:

- o avtorju in žanru književnega dela,
- na kratko povzamejo vsebino književnega dela,
- izberejo določen del zgodbe (poglavje) in o njem razpravljajo,
- naštevajo/opisujejo/spoznavajo glavne in stranske like,
- opišejo glavni lik,
- razmišljajo o glavnem sporočilu književnega dela, o osrednjih temah (osnovne ideje, pogosto manj razvidne ali abstraktne) in motivih (konkretne, nazorne ideje ali podobe), o simboliki ...,
- razmišljajo in razpravljajo o vprašanih, ki se dotikajo današnjega položaja mladih ...

Lahko se uporabi tudi strategija VŽN:

- *Kaj že vem?* (možganska nevihta, kategoriziranje; miselni vzorec),
- *Kaj želim (bi bilo dobro) izvedeti?* (napovedovanje potem, postavljanje vprašanj),
- *Kaj smo se naučili?* (zapisovanje novih informacij, preverjanje predznanja in novih informacij).

Mentor naj tekmovalce spodbuja, da berejo kritično in razmišljujoče. Usmerja naj jih na primer k ravnanju likov in njihovi motivaciji zanje. Zaradi soočanja različnih gledišč je književno besedilo izvrsten poligon za življenje v pogled drugega, (pre)oblikovanje lastnega pogleda in iskanje novih rešitev.

Mentor naj tekmovalcem zastavlja vprašanja, ki spodbujajo poglobljen razmislek. S kakovostnimi vprašanji (na primer bistvenimi vprašanji po Wigginsu in McTighu) odpira različne razsežnosti razumevanja besedila: od razlage, interpretacije, vrednotenja gledišč do življenja vanje in samorefleksije.

Književno besedilo je sredstvo etične vzgoje, zato naj pri tekmovalcih mentor spodbuja tudi afektivne odzive nanj. Usmerja naj k razmisleku o tem, kako besedilo vzbuja čustva in empatijo, kako razvija domišljijo in kako osvetluje lastne predpostavke, ki pomembno vplivajo na dožemanje besedila.

3. Delo na daljavo:

Če imate spletno učilnico, lahko odprete forum, v katerem tekmovalci razpravljajo, v nasprotnem primeru lahko kot sredstvo komunikacije uporabite elektronsko pošto ali tudi katerega od družabnih omrežij. Lahko soustvarjate v skupnih dokumentih ali sodelujete v videokonferenčnem okolju.

Menimo, da je razprava in izmenjava mnenj ter stališč ključnega pomena, saj boste na ta način kot učitelji mentorji lahko pomagali vašim tekmovalcem do globljega razumevanja in kritičnega vrednotenja romana.

*Predlagane teme književnega dela *Turtles All the Way Down*:*

- odraščanje,
- medsebojni odnosi,
- obsesivno-kompulzivna motnja,
- primerjava likov (glavne in stranske osebe),
- vrednote,

- možnost izbire ...

6. VIRI, LITERATURA

- Tekmovanja – [Angleščina](#). Zavod RS za šolstvo, 2022.
- Spletna učilnica [ŠS-Angleščina študijska-OŠ](#), zavihek *Tekmovanje 2022/23*. Zavod RS za šolstvo, 2022.
- Učni načrt. Program osnovna šola. [Angleščina](#) [elektronski vir]. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport: Zavod RS za šolstvo, 2016.
- Green, John. *Turtles All the Way Down*. Penguin Books Ltd., 2018.